

Alexandr Dugin s členy Južinského kroužku (zleva: Gejdar Džemal, Jevgenij Golovin, Jurij Mamlejev)

Alexandr Dugin odpovídá na otázky čtenářů

Poté co magazín Knižní přehled (Книжное обозрение) uveřejnil v čísle 41 (**10. října 1995**) rozhovor s Alexandrem Duginem, známým filosofem, politologem a publicistou, obdržela redakce i Duginovo vydavatelství Arctogaia množství dopisů vyjadřujících podporu, totální opovržení nebo jen prosté dotazy na témata, které byly zmíněny v rozhovoru.

5. Tak jsi fašista nebo ne?

„...Dugine, v rozhovoru pro Knižní přehled se ti povedlo vyvléct bez odpovědi z otázky, jestli jsi fašista nebo ne. Četl jsem tvé články v Dnu a sledoval tvůj TV pořad Tajemství naší doby, kde jsi mluvil o nacistickém mysticismu. Zkus odpovědět jednoduše ano/ne a přestaň nás mást...“ (E. Podpol'ceva, Apreleka, 44 let.)

Dugin: Považuji za konzervativního revolucionáře a národního bolševika. To není tak úplně fašismus – přesněji řečeno je to od fašismu diametrálně vzdálené. Dějiny fašistických hnutí lze rozdělit na několik období, které se navzájem v mnohém liší nejen politicky, ale také filozoficky a ideologicky. V raném italském fašismu (který mám v oblibě, což se nijak nestydím říkat nahlas) byl patrný vliv avantgardy nejen v sociálních a ekonomických otázkách (syndikalismus, odbory), umění (D'Annunzio, Marinetti, Papini atd.), ale také třeba pravicoším hegeliánství, z něhož vzešla ideologie absolutního státu (Gentile), tradicionalismu a hledání esoteriků (Evola, Reghini) nebo velice fašistickému způsobu koexistence nihilismu a

anarchismu (přímá akce, romantismus, exotika) s konzervativními ideály národa, etiky hierarchie a vojáckých hodnot. Po uzavření paktu s Vatikánem a obnově monarchie však převládla nuda, byrokratismus a šedí. Nakrátko se tento duch levicového republikánského fašismu objevil v letech 1943-45 v republice Saló (poté, co konzervativci zradili Mussoliniho Američanům), ale to už je jiná kapitola.

Zajímavá je podle mě také raná fáze německého **národního socialismu**, jež si stále ještě udržovala silně socialistické prvky. Tento mladý národní socialismus byl socialistický, avantgardní, zaujatý arioso-fistickou mystikou i filozofickými problémy nastíněnými konzervativními revolucionáři jako Ernst Jünger, Arthur Moeller van den Bruck, Carl Schmitt, Werner Sombart, Martin Heidegger, Hermann Wirth, Othmar Spann, Leo Frobenius, Friedrich Hilscher nebo Oswald Spengler. Toto defilé konzervativních revolucionářů považuji za jeden z nejvíce fascinujících fenoménů Evropy 20. století. V praxi je však Hitlerův režim upozadoval – nebo přímo pronásledoval.

Rád bych ale tazatelce upřímně zodpověděl její dotaz: Mnohé intelektuální vhledy, myšlenky a ideologické konstrukce tohoto hnutí jsou mi velice blízké, v žádném případě je však nelze nazvat nacistickými ani fašistickými. Byli to „fašističtí disidenti“, jejichž myšlení ale pragmatickou, sebevražednou a zločinnou politiku moci, která vládla fašistické Itálii a nacistickému Německu, historicky přetrvalo.

6. Kardinál v rudém a hnědém

„Drahý Alexandře Geljeviči! S nesmírnou radostí jsem přečetl tvůj rozhovor pro Knižní přehled. Tvou tvorbu sleduji už delší dobu a jsem pevně přesvědčen, že tvé myšlenky skutečně mohou zachránit naši zemi před pohromou: zhroucením státu, hodování zločineckých klik a cynické devastaci národních hodnot. Řada nejdůležitějších myšlenek z tvých knih – ideologie velkého národa a státu (ovšem bez zabředání do šovinismu), duchovnost (ovšem prostá fanatismu a proselytismu), chladným rozumem vedené geopolitické úvahy (ale spojené s kulturou) a hluboké poznání Západu a jeho kultury (při zachování věrnosti Rusku a jeho kultuře). Jsem hrdý, že máme někoho jako ty. To, že se na tebe předáci našeho státu neobracejí pro intelektuální radu, je podle mě jejich zločinnou neschopností. Bedlivě jsem sledoval tvé zapojení do opoziční činnosti a účastnil se mítinků, které jsi uspořádal. S povděkem jsem zaznamenal, že lidé jako Prochanov, Zjuganov, Baburin a Alksnis naslouchali tvým radám, v poslední době ale jako by se cosi změnilo. Intelektuální opozice se hroutí, což si vykládám jako důsledek toho, že ses od nich odcizil a distancoval. To mě dosti znepokojuje. Pokud smíš, řekni, zda mám pravdu. Přeji ti všechno nejlepší, spoustu nových knih i vítězství, ne „šedým“, ale našemu „kardinálovi v rudém a hnědém.“ Valentin Provotorov, Moskva, 52 let)

Dugin: Velice si vážím podpory autora tohoto dopisu i mnohých dalších a jejich solidarity. Ano, zdá se, že jsme i s mnoha mými přáteli začali intelektuální opozici a jejím předákům vzdalovat. Není to ale kvůli mému rozhodnutí nebo nechotě spolupracovat. Opozice bohužel pohřbila svůj ideologický a mocenský potenciál. Zůstaly dvě politicky zcela nezajímavé, nudně konvenční skupiny v Dumě, jejichž pohlaváři překypují samochválou pokaždé, když

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

někde sezobnou nejmenší drobeček pseudomoci a šířané komplexy, které zadusily ty, kdo umožnili volební úspěch. V roce 1992 jsem ještě vyhlásoval, že přichází duchovní revoluce a že „rudohnědí“ jsou připraveni pozvednout se. Za tím vším se ale zavřela voda nejen pokusem o ozbrojený puč v říjnu 1993, ale už dříve odstartovanou duchovní proměnou. Jak se ukázalo, mnozí z předáků vzešli z prostředí bývalé nomenklatury. I ti, kdo se zdáli být pozitivní, se „odkopali“ jako intrikánští kariéristé, oportunisté – dokonce konformisté. Po volbách v roce 1993 pak už byl triumf prostřednosti nezpochybnitelný. Vstoupili jsme do období odcizení, pro periodu interregna typického. Opozice zhloupla a nijak se netajím svým zklamáním z vůdců ruské opozice, byť si o vládnoucích silách nedělám velké iluze. Úplně jednoduché to ale není. Bez ducha, vůle, cti a revoluce příliš dlouho neobstojíme. V současnosti to ale povede k otřesům a katastrofám, kdy nastane náš čas. Není před tím úniku. Rusko je příliš veliké, než aby se zadem vytratilo z jeviště dějin, bez boje, klimbající, chřadnoucí. K tomu nikdy nedojde. **Nikdy.**

Třetí, závěrečná část rozhovoru s Alexandrem Duginem *The magic disillusion of a Nationalist Intellectual* (1995) byla převzata ze stránek *The Fourth Political Theory*.